

DE MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN,
CULTUUR, DIGITALISERING EN FACILITAIR MANAGEMENT
DE VLAAMSE MINISTER VAN BRUSSEL, JEUGD EN MEDIA

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft:

- voorontwerp besluit van de Vlaamse Regering over het verlenen van sectorale investeringssubsidies aan cultuur- en jeugdinfrastructuur met bovenlokaal belang
- principiële goedkeuring

Samenvatting

De Vlaamse Gemeenschap (Departement Cultuur, Jeugd en Media) verleent investeringssubsidies voor het bouwen, uitbreiden, verbouwen of aankopen van cultuur- en jeugdinfrastructuur met bovenlokaal belang. Dit besluit van de Vlaamse Regering regelt de investeringssubsidies voor sectorale prioriteiten aan cultuur- en jeugdinfrastructuur met bovenlokaal belang voor de periode 2022-2026.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Dit besluit heeft betrekking op de beleidsvelden cultuur en jeugd.

Het Departement Cultuur, Jeugd en Media heeft onder andere tot taak investeringssubsidies te verstrekken voor het bouwen, uitbreiden, verbouwen of aankopen van cultuur- en jeugdinfrastructuur met bovenlokaal belang. Het 'besluit van de Vlaamse Regering van 16 november 2012 betreffende het verlenen van investeringssubsidies voor culturele infrastructuur met bovenlokaal belang, gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse Regering van 9 juni 2017 en 5 maart 2021' vormt de wettelijke basis en het leidende kader voor het verlenen van deze subsidies.

De Beleidsnota's Cultuur en Jeugd 2019-2024 vermelden dat het besluit zal worden herzien, rekening houdend met de noden van de bovenlokale cultuur- en jeugdsector en de stakeholders. Een bijsturing en optimalisatie van terminologie, beoordelingstools en -methodieken wordt nagestreefd. De Beleidsnota Cultuur verwijst ook naar het Regeerakkoord: "Nieuwe projectaanvragen voor ondersteuning als grote culturele infrastructuur van uitzonderlijke omvang zullen o.a. worden getoetst op inhoudelijke meerwaarde voor het landschap, draagvlak en financiële haalbaarheid (RA p. 128)." De herziening is opgenomen onder *ISE B investeren in infrastructuur* en geeft invulling aan

de strategische doelstellingen omtrent het *bouwen aan een performant en consistent cultuur- en jeugdinfrastructuurbeleid*, en het *investeren in duurzame cultuur- en jeugdinfrastructuur*. De investeringssubsidies omvatten zowel subsidies voor grote cultuur- en jeugdinfrastructuur als subsidies voor sectorale prioriteiten. Het huidige besluit legt de sectorale prioriteiten vast voor de periode 2017 – 2021. De nood aan de vastlegging van nieuwe prioriteiten voor een volgende periode van vijf jaar werd aangegrepen als momentum voor de opmaak van twee nieuwe besluiten. Dit om tegemoet te komen aan de actuele noden op het vlak van infrastructuur in de cultuur- en jeugdsector, de transparantie te verhogen en de nodige administratieve en praktische actualisering en optimalisering van het huidige besluit door te voeren. Voorliggend ontwerp is het eerste van deze nieuwe besluiten, en betreft de sectorale prioriteiten. In 2022 zal een nieuw besluit betreffende de grote cultuur- en jeugdinfrastructuur volgen.

Dit voorontwerp van BVR onderschrijft de Vlaamse en Europese engagementen klimaatambities.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het wetgevingstechnisch en taaladvies met nummer 2021/498 werd verleend op 17 december 2021.

De Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media verleende advies op 12 januari 2022.

De Vlaamse Jeugdraad verleende advies op 2 februari 2022.

Advies SARC:

1. Afschaffing gecoördineerde aanvragen.

De SARC is tevreden dat de mogelijkheid om gecoördineerd een aanvraag in te dienen en de drempel met betrekking tot het minimale energieverbruik vervalt. Aanvragers hoeven op deze manier niet meer gezamenlijk in te dienen om bijvoorbeeld de kosten van een energieaudit in te brengen.

2. Begripsafbakening en criteria

De bepaling 'bovenlokale' infrastructuur is volgens de SARC voor interpretatie vatbaar en bevat geen strakke criteria. De SARC stelt dat DCJM momenteel niet over adequate gegevens beschikt over de cultuur- en jeugdinfrastructuur in Vlaanderen.

Bij een subsidieaanvraag is het de verantwoordelijkheid van de subsidieaanvrager om te motiveren hoe de werking die in een cultuur- of jeugdinfrastructuur plaatsvindt van bovenlokaal belang is of een bereik heeft dat het interlokale niveau overschrijdt. De argumentatie wordt beoordeeld door de adviescommissie culturele infrastructuur, die daarbij rekening houdt met de criteria voor bovenlokaal belang binnen de verschillende beleidsvelden waarvoor het subsidiereglement van toepassing is. Indien de organisatie gesubsidieerd wordt op één van de decreten voor het verlenen van werkingssubsidies kan dat een doorslaggevend argument zijn om de werking als bovenlokaal te beschouwen.

DCJM beseft dat er momenteel onvoldoende info is omtrent cultuur- en jeugdinfrastructuur in Vlaanderen. De opmaak van de 'inventaris cultuur- en jeugdinfrastructuur' heeft als doel de cultuur- en jeugdinfrastructuur in kaart te brengen via een omvattende databank, met een uitbreidbare set relevante gegevens.

De geformuleerde criteria voor de beoordeling van de dossiers zijn volgens de raad van de SARC metabenamingen. Ze stellen voor om de criteria toe te lichten in de handleiding.

DCJM is bezig met de opmaak van een handleiding waarin de verschillende beoordelingscriteria worden toegelicht. DCJM stelt eveneens een huishoudelijk reglement op voor de

adviescommissie cultuur- en jeugdinfrastructuur als leidraad voor het beoordelen van de subsidiecriteria op dezelfde wijze waarop deze in de handleiding zijn toegelicht.

De SARC mist een sectorspecifieke vertaalslag maar beseft dat een brede invulling van criteria ook kansen biedt (zoals bijvoorbeeld subsidiëring depots).

De sectorale investeringssubsidies geven prioriteit aan investeringen voor de volgende sectoren:

- *duurzaamheid van cultuur- en jeugdinfrastructuur;*
- *veiligheid van cultuur- en jeugdinfrastructuur;*
- *integrale toegankelijkheid van cultuur- en jeugdinfrastructuur.*

Deze thema's zijn naar voren gekomen uit een brede bevraging naar de huidige noden omtrent infrastructuur van zowel de sector cultuur als jeugd. Het subsidiereglement biedt op deze manier de mogelijkheid om ook investeringssubsidies te verlenen voor polyvalente infrastructuur waar verschillende sectorspecifieke werkingen plaatsvinden. De vraag naar ondersteuning van gedeelde en multi-inzetbare infrastructuur is eveneens afkomstig uit het onderzoek van IDEA.

3. Regiovorming

Het is voor de SARC onduidelijk hoe de reglementering zich verhoudt tot de lopende regiovorming.

Bovendien stelt de adviesraad dat de inkanteling van de middelen voor lokale infrastructuur naar het gemeentefonds, bij ontstentenis van oormerking, niet geleid heeft tot meer transparantie inzake (de gespreide) bestedingen voor cultuur- en jeugdinfrastructuur in Vlaanderen.

Het departement heeft hierop inlichtingen ingewonnen bij het Agentschap Binnenlands Bestuur. Deze dienst heeft aan DCJM bevestigd dat de bovenlokale cultuur- en jeugdinfrastructuur niet onder het toepassingsgebied van de regiovorming valt.

4. Duurzaamheid

De raad suggereert bij het criterium 'duurzaam ontwerp' rekening te houden met de (potentiële) bezettingsgraad. Hierbij aansluitend vraagt de raad ook verder de mogelijkheden te exploreren om infrastructuur in te zetten voor meervoudig gebruik.

DCJM is bezig met de opmaak van een handleiding waarin de verschillende beoordelingscriteria extra zullen worden toegelicht. Meervoudig en gedeeld gebruik van infrastructuur is binnen het thema 'duurzaam ontwerp' een onderdeel van dit beoordelingskader.

5. Luchtzuivering in de strijd tegen COVID-19

De SARC vindt het belangrijk dat luchtzuivering onder de prioriteit 'veiligheid van cultuur -en jeugdinfrastructuur' werd toegevoegd (problematiek COVID-19).

De SARC meent dat door de vooropgestelde ondergrenzen van subsidiëring en bijhorende voorwaarden (minimum 10.000 euro voor jeugdinfrastructuur en 30.000 euro voor cultuurinfrastructuur die maximaal 60% van de in aanmerking komende kosten bedraagt) het weinig waarschijnlijk is dat ook kleine werkingen op deze subsidiëring een beroep zullen kunnen doen. De SARC vraagt om de mogelijkheden te onderzoeken om ook kleine investeringen in de strijd tegen COVID-19 (ventilatie en luchtzuivering) te helpen dragen.

Het departement CJM wil via de sectorale investeringssubsidies inzetten op de plaatsing van duurzame geïntegreerde ventilatiesystemen verbonden aan de te verbouwen of nieuw te bouwen infrastructuur om te voldoen aan de normen rond luchtkwaliteit op lange termijn. Investeringen in HVAC-installaties in bovenlokale cultuur- en jeugdinfrastructuur hebben doorgaans een hogere kostprijs en gaan gepaard met bijkomende werken (isoleren van

leidingen, regelen van installaties, renovatie van de stookplaats, ...). Organisaties kunnen voor meerdere maatregelen een investeringssubsidie aanvragen om aan het minimumbedrag te voldoen. Naar verwachting zal dit minimumbedrag niet leiden tot minder aanvragen voor ventilatie-infrastructuur.

Investerings met een korte afschrijvingsduur of investeringen in infrastructuur voor werkingen met louter lokaal of interlokaal bereik vallen niet onder het toepassingsgebied van deze subsidieregeling.

6. Afstemming met andere subsidie instrumenten

De SARC stelt dat indien aanvragers ook een beroep doen op andere subsidiekanalen (vb. Europese fondsen), deze geldt als eigen inbreng.

Voorliggend ontwerp van besluit stelt in artikel 7 dat minstens 40% van de kosten moet worden gedekt door subsidies van een andere overheid, door een inbreng in natura door andere overheden en/of door een inbreng van eigen middelen en/of middelen van derden. In de praktijk geldt deze voorwaarde echter niet voor alle subsidiekanalen (vb. een Europees fonds dat Vlaamse middelen niet als eigen inbreng beschouwt). De SARC vraagt om waakzaam te zijn over de invulling van cofinanciering binnen andere subsidiekaders.

Bij het indienen van een aanvraag voor een bovenlokale investeringssubsidie dient de aanvrager inzicht te geven in de totale begroting van het project. Enkel de kosten voor maatregelen die in aanmerking komen voor één of meer sectorale prioriteiten maken onderdeel uit van deze begroting. Bij de behandeling van het subsidiedossier worden steeds bewijsstukken opgevraagd van de inbreng van andere overheden en/of investerende derde partijen. De begunstigde van een investeringssubsidie is steeds zelf verantwoordelijk voor het invullen van de voorwaarden die andere overheden of financierende entiteiten opleggen en wordt hierop gewezen door het departement CJM.

7. Toekomstvisie

De SARC pleit voor een grondige evaluatie van de huidige werking van het (FOCI) begrotingsfonds gekoppeld aan een toekomstvisie en behoefteanalyse voor culturele infrastructuur op lange termijn op basis van overleg en consultatie.

Het nieuwe begrotingsfonds voor cultuur- en jeugdinfrastructuur is in werking getreden op 1 januari 2021. Het lijkt in dat opzicht wat vroeg om dit al te evalueren. Deze legislatuur werden een aantal beleidsonderzoeken opgestart en zijn er grote stappen vooruit gezet in het ontwikkelen van een toekomstvisie voor cultuur- en jeugdinfrastructuur. Beleidsevaluatie van de bestaande instrumenten blijft ook in de toekomst een belangrijk aandachtspunt.

Advies Vlaamse Jeugdraad

De Vlaamse Jeugdraad gaf op haar advies van 2 februari 2022 veertien aanbevelingen waarop het departement een antwoord formuleert:

1. Laat naast het bovenlokale belang ook ruimte voor mogelijkheden tot ondersteuning en investering in het lokale niveau via dit besluit.

Het subsidiereglement over de sectorale investeringssubsidies aan cultuur- en jeugdinfrastructuur met bovenlokaal belang heeft niet tot doel om investeringen te verlenen aan projecten in infrastructuur waarin een werking met lokaal bereik plaatsvindt. De Vlaamse Jeugdraad haalt aan dat er ook op het lokale niveau grote noden zijn voor cultuur- en jeugdinfrastructuur. Deze infrastructuur valt onder de bevoegdheid van de lokale overheden, de middelen voor de beleidsvelden Cultuur en Jeugd zijn hiervoor toegevoegd aan het Gemeentefonds.

2. Herbekijk de uitsluiting van aanvragen van jeugdverblijven die een erkenning hebben (of in het erkenningsproces zitten) bij Toerisme Vlaanderen voor subsidies lager dan 150.000 euro.

Naar aanleiding van het inwerkingtreden van de sectorale prioriteiten energiezuinigheid en toegankelijkheid voor het subsidiereglement Bovenlokale cultuur-en jeugdinfrastructuur in 2017, bleek dat het specifiek voor de erkende jeugdverblijfcentra mogelijk was om een aanvraag in te dienen, zowel bij het Departement CJM als bij Toerisme Vlaanderen. Als gevolg hiervan werden projecten kunstmatig gesplitst over subsidieaanvragen in beide beleidsdomeinen en was er geen overeenstemming in de termijnen van beslissing. Op vraag van de sector en naar aanleiding van het onderzoek van IDEA wordt deze situatie bij de herwerking van het besluit rechtgezet, zodat er meer rechtszekerheid is voor de aanvragers van een subsidie.

In de toekomst kunnen erkende jeugdverblijfcentra voor projecten met een gevraagd subsidiebedrag onder 150.000 euro (60%) uitsluitend terecht bij Toerisme Vlaanderen, die een begeleiding op maat kan voorzien via de consultants die de jeugdverblijfcentra opvolgen. Uit de besprekingen tussen de administraties van Toerisme Vlaanderen en CJM bleek dat ook toegankelijkheids- en energiezuinigheidswerken aan bod zullen komen na herwerking van het Toerisme Voor Allen-decreet. Om deze reden komen projecten voor jeugdverblijfcentra met een totale projectkost lager dan 250.000 euro niet langer in aanmerking voor een investeringssubsidie bij het departement CJM.

3. Voorkom dat organisaties die niet beschikken over een aantoonbaar genotsrecht van minimum 20 jaar uit de boot vallen

Organisaties die een investeringssubsidie aanvragen, moeten aantonen dat de cultuur-of jeugdwerking die in de infrastructuur plaatsvindt kan aan blijven gedurende de werkelijke afschrijvingsduur van de investeringen. Om dit aan te tonen dient de organisatie minimaal over een beschikkingsmacht van twintig jaar te beschikken, dit kan ook onder de vorm van een huur-, beheer- of gebruiksovereenkomst.

4. Schrap of verlaag het minimumbedrag voor investeringssubsidies

Om middelen voor bovenlokale cultuur- en jeugdinfrastructuur efficiënt te besteden, wordt ingezet op projecten met een zekere impact. Ook schaalgrootte speelt daarbij een rol; het subsidiereglement moedigt organisaties aan om op langere termijn na te denken over de infrastructuur en ad hoc ingrepen zoveel mogelijk te vermijden door een minimumbedrag voor de subsidie aan te vragen. Van projecten met een lagere geraamde kost dan het minimumbedrag voor deze investeringssubsidies wordt verwacht dat zij eerder een beperkte impact hebben op korte termijn, waarvoor de organisatie de eigen werkingsmiddelen dient aan te spreken.

5. Verruim het toepassingsgebied van de subsidie door alle relevante soorten rechtspersonen toe te laten als kandidaat-aanvragers. Zo kunnen alle jeugdverblijven en jeugdorganisaties voor wie deze subsidie relevant is er aanspraak op maken.

Vanwege het beperkte beschikbare budget werd strategisch gekozen om de investeringssubsidies maximaal in te zetten op organisaties met een niet-commercieel oogmerk. In het kader van het transparantie- en gelijkheidsbeginsel en omwille van juridische en zakenrechtelijke aspecten is het niet aangewezen om langdurig lopende investeringssubsidies voor infrastructuurprojecten te verlenen aan organisaties zonder rechtspersoonlijkheid. Bovendien kan een feitelijke vereniging geen langdurige overeenkomst afsluiten voor het beschikkingsrecht over de infrastructuur.

6. Sluit jeugdinfrastructuur met een horecavoorziening niet uit.

Jeugdinfrastructuur waar een niet-commercieel uitgebaate horeca-infrastructuur aanwezig is, valt onder het toepassingsgebied van dit subsidiereglement. Zoals aangegeven in het advies van de Jeugdraad: "In geval van bar- en keukeninrichting voor ontmoetingsplekken die louter door de eigen werking worden uitgebaat, kunnen deze ruimtes wél in aanmerking komen in de eerste plaats aan jeugdhuizen, maar dus ook de keukens van jeugdverblijfcentra in zoverre het niet om commerciële cafetaria's gaat."

7. Maak het indienen van dossiers laagdrempelig door in te zetten op advies, coaching en begeleiding van het Departement CJM.

Het departement zet in op een kleinere dossierlast door een onderscheid te maken tussen projecten met een gevraagd subsidiebedrag hoger, dan wel lager dan 150.000 euro. Daarnaast stelt DCJM een handleiding op als leidraad bij het indienen van de aanvraag, waarbij voor elk criterium wordt aangegeven hoe de motivatie of de verantwoordingsstukken moeten aangeleverd worden. Voor grotere projecten (boven 150.000 euro) verwacht het departement dat de organisaties zich laten bijstaan door een studiebureau of ontwerpteam. Daarom werd het percentage voor mogelijke studiekosten gevoelig opgetrokken ten opzichte van het huidige subsidiereglement.

8. De drie voorgestelde prioriteiten (duurzaamheid, veiligheid en toegankelijkheid) sluiten aan bij de noden van de sector. Herbekijk daarnaast het opnemen van de andere prioriteiten uit het onderzoeksrapport, zoals het delen van infrastructuur.

De drie nieuwe prioriteiten komen overeen met optie 1 in het beleidsvoorbereidend onderzoek dat IDEA Consult uitvoerde ter voorbereiding van het nieuwe BVR.

9. Zorg voor meer kwaliteitsvolle buitenruimte bij jeugdwerkinfrastructuur.

De Vlaamse Jeugdraad stelt voor om in te zetten op meervoudig en gedeeld ruimtegebruik. Dit is onderdeel van het beoordelingskader binnen het thema 'duurzaam ontwerp'.

Voor investeringen in kwaliteitsvolle binnen- en buitenruimtes voor jeugdinfrastructuur kan een beroep gedaan worden op de tijdelijke projectoproep Kwaliteitsvolle basisvoorzieningen in inrichting van Jeugdinfrastructuur die werd opgestart naar aanleiding van het Plan Vlaamse Veerkracht.

Ook binnen de prioriteit duurzaamheid zal er de mogelijkheid zijn om een investeringssubsidie te verkrijgen voor maatregelen ten behoeve van een kwalitatievere buitenruimte, met aandacht voor duurzame ingrepen ter bevordering de biodiversiteit en contact met de natuur.

10. De mogelijkheden van een nieuw besluit hangen samen met de beschikbare middelen. Als er meer middelen beschikbaar worden, verwachten we ook meer ambitie.

In de periode 2021-2022 wordt uitzonderlijk bijkomend budget voorzien voor het verlenen van de sectorale investeringssubsidies voor bovenlokale cultuur- en jeugdinfrastructuur door het Plan Vlaamse Veerkracht. Vanaf 2023 zal het jaarlijkse subsidiebudget voor deze projectoproep terug 2,5 miljoen euro bedragen voor beide beleidsvelden samen. De onderverdeling van de middelen over beide beleidsvelden wordt geregeld in het protocol tussen beide bevoegde ministers.

11. Kort de termijn tussen indiening en beslissing in naar drie maanden zoals bij het Agentschap voor Onroerend Erfgoed en hou daarbij ook rekening met indexering.

Na het indienen van een aanvraag worden de dossiers gecontroleerd door de administratie van het departement. Gezien de techniciteit van sommige dossiers zijn bijkomende vragen noodzakelijk ter voorbereiding van de adviescommissie culturele infrastructuur. Jaarlijks worden tussen de 50 en 100 dossiers behandeld door de dossierbehandelaars en adviescommissie. Het aantal dossierbehandelaars dat ter beschikking kan gesteld worden voor

deze projectoproep is beperkt. Een kortere doorlooptermijn van de aanvragen behoort daarom niet tot de mogelijkheden.

- 12. Ondersteun goed onderbouwde dossiers. Maak een uitzondering op de regel rond reeds gemaakte kosten en laat toe dat kosten voor audits en doorlichtingen met terugwerkende kracht worden opgenomen in de subsidiedossiers of voorzie een middenstroom op korte termijn.**

In het voorliggende subsidiereglement wordt voorzien in de gevraagde uitzondering, voor zoverre deze kosten voor studies en doorlichtingen gemaakt zijn na een aanbesteding volgens de wetgeving overheidsopdrachten. De bestekken en gunningsdocumenten worden post factum goedgekeurd door de administratie van het Departement CJM.

- 13. Hou de jeugdwerksector mee op de hoogte van de geplande monitoring;**

- 14. Vraag een nulmeting van het energieverbruik en het invullen van de CO2-calculator enkel op bij een subsidieaanvraag i.f.v. de specifieke prioriteit duurzaamheid.**

Antwoord op opmerking 13 en 14. Het departement vraagt om het energieverbruik maandelijks in te geven na goedkeuring van een subsidie. De opvolging van energiegegevens gebeurt via één tool die door de administratie ter beschikking wordt gesteld. Momenteel is dat de energiemonitoring die wordt aangeboden door EnergielD, waar de organisaties op een laagdrempelige manier meterstanden kunnen aanleveren, zowel handmatig als via automatische meters. Ingeven van meterstanden kan ook via een app.

De monitoringsgegevens zijn niet enkel relevant wanneer men aanpassingen doet aan de technische installatie met betrekking tot het energieverbruik; de tool laat ook toe om het water-, afval- en mobiliteitsverbruik bij te houden voor de organisatie. Bovendien is het energieverbruik van de infrastructuur een belangrijke factor wanneer de organisatie op lange termijn gaat nadenken over aanpassingen aan de infrastructuur. Op deze manier wil het departement het nodige inzicht verschaffen aan organisaties; de tool heeft de mogelijkheid om de eigen infrastructuur (anoniem) te benchmarken met de resultaten van andere infrastructuur uit dezelfde (deel)sector.

Daarnaast kan de tool bijdragen aan het opstellen van de inventaris cultuur-en jeugdinfrastructuur waar het departement momenteel aan werkt. Het departement neemt het engagement om haar onderzoeksresultaten betreffende Jeugdinfrastructuur via de website ter beschikking te stellen.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Het opmaken van een nieuw besluit vormt een opportuniteit om de krijtlijnen en prioriteiten opnieuw uit te zetten voor de komende periode. Het huidige BVR en de toepassing ervan kennen moeilijkheden en onduidelijkheden. Om voor de toekomst een goede werking van het toekennen van investeringssubsidies te garanderen, is het essentieel een herziening van het BVR door te voeren, zowel wat betreft de regelgeving zelf als van de sectorale prioriteiten.

Ter voorbereiding van de herwerking voerde het onderzoeksbureau IDEA Consult in 2020 een toekomstgerichte evaluatie uit: op basis van een analyse van diverse stappen - screening van eerdere studies en beleidsrelevante documenten, een sectorconsultatie, verkennende interviews en

een benchmarking met vergelijkbare sectoren - werd het huidige reglement geëvalueerd en formuleerde IDEA Consult aanbevelingen. Op basis van de resultaten van dit voorbereidende onderzoek en de eigen interne evaluatie door de medewerkers van het team Infrastructuur & Instellingen en de huidige adviescommissie, werden de prioriteiten bepaald en voorliggend nieuw "Besluit van de Vlaamse Regering over het verlenen van sectorale investeringssubsidies aan cultuur- en jeugdinfrastructuur van bovenlokaal belang" opgesteld. Er werd ook overleg gevoerd met Toerisme over de gedeelde bevoegdheid voor infrastructuurondersteuning aan jeugdverblijfcentra (zie ook verder: B. Toelichting bij de artikelen – art 7., 11°).

Het BVR legt de sectorale prioriteiten vast voor de periode 2022 – 2026 alsook de voorwaarden, de procedure voor aanvraag, beoordeling en uitbetaling van de subsidies. Alle bepalingen zijn van toepassing voor de hele Vlaamse Gemeenschap, zowel in het Nederlandse taalgebied als in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Art. 1.

Dit artikel omvat de definities van een aantal begrippen.

Art. 2.

Dit artikel geeft de minimum en maximum bedragen weer, alsook het maximale subsidiepercentage.

Delegatiegrond: Programmadecreet van 18 december 2020 bij de begroting 2021, artikel 6, § 2

Art. 3.

Dit artikel betreft de verklaring dat de algemene groepsvrijstelling voor staatssteun aan economische activiteiten in de zin van artikel 107, lid 1 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie van toepassing is voor het verlenen van deze investeringssubsidies, met uitzondering van de investeringssubsidies aan hostels. Voor deze specifieke categorie van bovenlokale jeugdinfrastructuur zal de steun aangemeld worden bij de Europese Commissie, om deze reden zullen geen subsidies aan hostels verleend worden tot na de goedkeuring van dit steunregime door de Europese Commissie.

Hoofdstuk 2. Prioriteiten

Art. 4.

Dit artikel geeft de sectorale prioriteiten aan.

Delegatiegrond: Programmadecreet van 18 december 2020 bij de begroting 2021, artikel 6, § 2 en § 4.

Art. 5.

Dit artikel geeft de oorsprong van de middelen aan.

Zie Programmadecreet van 18 december 2020 bij de begroting 2021, artikel 5

Hoofdstuk 3. Voorwaarden

Art. 6.

Dit artikel geeft aan welke kosten in aanmerking komen voor subsidiëring, en welke uitgesloten worden.

Delegatiegrond: Programmadecreet van 18 december 2020 bij de begroting 2021, artikel 6, § 2.

Art. 7.

Dit artikel lijst de ontvankelijkheidsvoorwaarden op om in aanmerking te komen voor de subsidiëring. Deze definitie wordt gevolgd: "Ontvankelijkheidsvoorwaarden zijn de voorwaarden waaraan voldaan moet zijn opdat een aanvraag verder behandeld kan worden. Ze houden een technische, feitelijk meetbare toets in, die geen inhoudelijke afweging vergt, resulterend in een ja of nee. Dit wordt beoordeeld door de administratie."

De beoordeling wordt besproken in artikel 13.

Art. 8.

Dit artikel lijst de subsidievoorwaarden op om in aanmerking te komen voor de subsidiëring. Deze definitie wordt gevolgd: "Subsidievoorwaarden zijn de voorwaarden waaraan voldaan moet zijn om in aanmerking te komen voor een subsidie. Ze houden een gedeeltelijk inhoudelijke afweging in, zoals bijvoorbeeld de toets op de aard van de activiteiten en het toepassingsgebied, of het professioneel actief zijn in de sector."

Specifieke bemerkingen bij §1:

- "3° de subsidieaanvrager beschikt over een rechtspersoon zonder winstgevend doel;"
Dit betreft een relevante wijziging ten opzichte van de bestaande situatie, waarin rechtspersonen met winstgevend doel niet worden uitgesloten. Deze keuze is strategisch en sluit aan bij het beduidend hoge subsidiepercentage. Gezien de meeste actoren binnen het cultuur- en jeugdveld als niet-commerciële rechtspersonen georganiseerd zijn, is het niet aangewezen dat investeringen met een dergelijke omvang zouden bijdragen aan de winstverdeling onder aandeelhouders van commerciële rechtspersonen binnen deze sector.
- "4° De organisati(e)s waarvan de culturele- of jeugdwerking gevestigd is in de infrastructuur waar de werken plaatsvinden, moet over een aantoonbaar genotsrecht voor de infrastructuur beschikken dat niet kan eindigen binnen de termijn van 20 jaar na de toekenning van de investeringssubsidie;"
Enkel een voldoende lange horizon rechtvaardigt de grootte van het subsidiebedrag (zowel exact als procentueel ten aanzien van de totale projectkost).
- "5° het aanvraagdossier is van voldoende kwaliteit en bevat de nodige informatie voor een gedegen inhoudelijke beoordeling;"
De vereiste dossiersamenstelling van het aanvraagdossier wordt behandeld in artikel 11.
- "8° de overheidsopdracht voor plaatsing van de werken wordt ten vroegste verzonden of gepubliceerd op de datum van het ministerieel besluit aangaande de toekenning van de investeringssubsidie;"
- "9° het project kan opgeleverd worden binnen een termijn van 6 jaar vanaf de datum van het ministerieel besluit tot toekenning van de investeringssubsidie;"
- "10° de subsidieaanvrager verklaart zich te houden aan de principes van goed bestuur."
Het betreft een verklaring op eer, als incentive meer dan als controlemechanisme.
- "11° voor wat betreft projecten met een gevraagd subsidiebedrag lager dan 150.000 euro: het project betreft geen jeugdverblijf met erkenning bij Toerisme Vlaanderen of jeugdverblijf in aanloop naar erkenning bij Toerisme Vlaanderen."
Infrastructuurondersteuning voor jeugdverblijfcentra kan worden opgenomen bij zowel Jeugd als Toerisme, omdat jeugdverblijfcentra zich in een overlapgebied bevinden tussen de gemeenschapsbevoegdheid voor jeugdbeleid en de gewestbevoegdheid over toerisme. Naar aanleiding van de herwerking van verschillende regelgevingen bij zowel DCJM als Toerisme Vlaanderen werd deze kwestie besproken op administratief en op politiek niveau. Verschillende scenario's werden uitgewerkt en naast elkaar gelegd om de overlap te beperken. Bovenstaande voorwaarde werd ingeschreven in kader van het voorstel vanuit Jeugd te werken met een gedeelde bevoegdheid die zowel een duidelijkere situatie naar de sector toe vormt als op lange termijn inhoudelijke betrokkenheid en financiële engagementen vanuit de gemeenschapsbevoegdheid voor jeugdbeleid toelaat voor grotere en gecombineerde projecten en voor aanvragers met een rechtspersoon zonder winstgevend doel.

Specifieke bemerkingen bij §2:

- “1° duurzaamheid van cultuur- en jeugdinfrastructuur:
a) het project betreft een verduurzaming van een bestaande infrastructuur door vernieuwbouw of nieuwbouw in het kader van de vervanging van oude infrastructuur;”
Dit BVR wenst in te zetten op projecten die het gebruik van de bestaande bebouwde ruimte optimaliseren.

Delegatiegrond: Programmadecreet van 18 december 2020 bij de begroting 2021, artikel 6, § 2 en § 6, 1°.

De beoordeling wordt besproken in artikel 13.

Art. 9.

Dit artikel lijst de inhoudelijke beoordelingscriteria op om in aanmerking te komen voor de subsidiëring. Deze definitie wordt gevolgd: “De beoordelingscriteria zijn de inhoudelijke en zakelijke criteria op basis waarvan een beoordelingscommissie of ad-hoc-commissie van experts, of in uitzonderlijke gevallen de administratie bepaalt of een aanvraag in aanmerking komt voor subsidiëring. Dit zijn steeds inhoudelijke afwegingen waarvoor een bredere kennis van de context en de specifieke disciplines en functies nodig is. Dit resulteert in een niet-bindend advies aan de bevoegde minister tot al dan niet subsidiëring van de aanvraag. Dit advies resulteert niet in een ja of nee, maar is contextueel en relatief, afhankelijk van het beschikbare budget en de kwaliteit in verhouding tot andere dossiers.”

Delegatiegrond: Programmadecreet van 18 december 2020 bij de begroting 2021, artikel 6, § 2 en § 6, 1° en 3°.

Art. 10.

Dit artikel lijst de subsidievereisten op om in aanmerking te komen voor de subsidiëring. Deze definitie wordt gevolgd: “Subsidievereisten worden nagegaan bij het toezicht op het verantwoordingsdossier, dus nadat een subsidie is toegekend. Het gaat om vereisten waaraan een subsidieontvanger moet voldoen om de toegekende subsidie te kunnen behouden (anders kan de subsidie geheel of gedeeltelijk worden teruggevorderd), of om in voorkomend geval het saldo te kunnen ontvangen.”

Specifieke bemerkingen bij:

- “1° een jaarlijkse opvolging gedurende tien jaar na de voltooiing van de werken van infrastructuurgegevens via het invullen van de monitoringstool, die de administratie ter beschikking stelt, en van het energieverbruik via het invullen van de CO₂-calculator, die via het Departement Cultuur, Jeugd en Media ter beschikking wordt gesteld;”
Deze gegevens kunnen worden gebruikt in kader van de opbouw van een inventaris van cultuur- en jeugdinfrastructuur en voor de monitoring van energieverbruik.

Delegatiegrond: Programmadecreet van 18 december 2020 bij de begroting 2021, artikel 6, § 2 en § 6, 1°, 2° en 3°.

Hoofdstuk 4. Procedure

Afdeling 1. Aanvraag

Art. 11.

Dit artikel geeft de indiendatum aan.

Delegatiegrond: Programmadecreet van 18 december 2020 bij de begroting 2021, artikel 6, § 2 en § 6, 3°.

Art. 12.

Dit artikel bespreekt de manier van indienen en de vereiste dossiersamenstelling. Hierbij wordt een onderscheid gemaakt tussen projecten met een gevraagd subsidiebedrag onder of boven 150.000 euro, waarbij de eersten een eenvoudiger en de laatsten een uitgebreider dossier dienen in te dienen. Dit om de drempel niet te hoog te leggen voor lagere bedragen, maar wel voldoende kwalitatieve dossiers te verkrijgen voor degelijke beoordeling en zekerheid over een gedegen en doordachte besteding van de middelen.

Delegatiegrond: Programmadecreet van 18 december 2020 bij de begroting 2021, artikel 6, § 2 en § 6, 3°.

Afdeling 2. Beoordeling

Art. 13.

Dit artikel bespreekt de modaliteiten met betrekking tot de Adviescommissie Cultuur- en Jeugdinfrastructuur.

Delegatiegrond: Programmadecreet van 18 december 2020 bij de begroting 2021, artikel 6, § 2 en § 5.

Art. 14.

Dit artikel bespreekt de beoordeling van ontvankelijkheidsvoorwaarden, subsidievoorwaarden, de inhoudelijke beoordeling en controle van de subsidievereisten.

Delegatiegrond: Programmadecreet van 18 december 2020 bij de begroting 2021, artikel 6, § 2 en § 6.

Afdeling 3 Uitbetaling subsidie

Art. 15.

Dit artikel bespreekt de modaliteiten met betrekking tot de uitbetaling van de subsidie.

Delegatiegrond: Programmadecreet van 18 december 2020 bij de begroting 2021, artikel 6, § 2 en § 6, 3°.

Hoofdstuk 5. Slotbepalingen

Art. 16. en Art. 17.

Deze artikels voorzien de nodige bepaling om het huidige BVR in stand te houden voor wat betreft het verlenen van investeringssubsidies voor grote cultuur- en jeugdinfrastructuur.

Delegatiegrond: Programmadecreet van 18 december 2020 bij de begroting 2021, artikel 6, § 2 en § 3.

Art. 18.

Dit artikel wijzigt de indiendatum en beslissingsdatum voor 2022 om voldoende tijd te voorzien tussen het ingaan van de nieuwe regelgeving en de eerste indienmogelijkheid voor projecten.

Delegatiegrond: Programmadecreet van 18 december 2020 bij de begroting 2021, artikel 6, § 2 en § 6, 3°.

Art. 19.

Dit artikel bepaalt dat de verantwoordingsprocedures van het voorgaande reglement van toepassing blijven op de investeringssubsidies die voorafgaand aan de voorliggende wijziging van het subsidiereglement werden toegekend.

Delegatiegrond: Programmadecreet van 18 december 2020 bij de begroting 2021, artikel 6, § 2 en § 6.

Art. 20.

Dit artikel geeft aan welke ministers belast zijn met de uitvoering van dit besluit.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel heeft geen budgettaire weerslag, in die zin dat er geen budgettaire wijziging is ten opzichte van de bestaande situatie.

Het advies van IF werd verleend op 17 december 2021.

Het begrotingsakkoord werd verleend op 14 februari 2022.

B. ESR-TOETS

Niet aan de orde.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel heeft geen weerslag op het personeelsbestand en de personeelsbudgetten.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorstel heeft geen weerslag op de lokale en provinciale besturen.

4. VERDER TRAJECT

Na principiële goedkeuring zal dit voorstel voor advies worden voorgelegd aan de Raad van State. Indien de vooropgestelde planning kan gevolgd worden, zou de Vlaamse Regering het besluit definitief kunnen goedkeuren in het voorjaar van 2022.

Na definitieve goedkeuring zal de administratie infosessies organiseren om de cultuur- en jeugdsector te informeren, zodat zij tijdig hun aanvraag kunnen voorbereiden voor de aanvraagronde in 2022.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar principiële goedkeuring te geven aan het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering over het verlenen van sectorale investeringssubsidies aan cultuur- en jeugdinfrastructuur met bovenlokaal belang;

2° De Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management, te gelasten over het voormelde voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering het advies van de Raad van State in te winnen, met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State;

De minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Brussel, Jeugd en Media,

Benjamin DALLE